

Francès i la seva Didàctica

Codi: 42093
Crèdits: 27

Titulació	Típus	Curs	Semestre
4310486 Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes	OT	0	A

Professor de contacte

Nom: Cristina Escobar Urmeneta

Correu electrònic: Cristina.Escobar@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: francès (fre)

Altres indicacions sobre les llengües

S'utilitzarà el català alternativament amb anglès i el francès, d'acord a la demanda del contingut de cada tema.

Equip docent

Àngels Campà Guillem

Javier Pascual Calvo

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura es requereix un nivell de competència comunicativa avançada en llengua meta equivalent a un C1 o superior en totes i cadascuna de les destreses o activitats de comprensió, expressió i interacció orals i escrites descrites en el del MECR.

Amb independència de les certificacions lingüístiques presentades a l'oficina de pre-inscripció, l'estudiant que vulgui matricular aquesta assignatura és un candidat a professor o professora de francès, per la qual cosa és responsable d'accedir al curs en condicions de ser un bon model lingüístic. Per tant, ha de ser capaç d'expressar-se en llengua meta oralment i per escrit amb adequació, fluïdesa i correcció gramatical, lèxica i fonètica tant en situacions ordinàries com en tota la varietat de situacions professionals. També ha de ser capaç de llegir en llengua meta amb un alt grau de comprensió textos informatius, textos literaris i textos professionals.

El MSEC de l'UAB s'alinea amb els plantejaments europeus de promoció activa de les competències plurilingües. Així, s'espera de l'estudiant una actitud receptiva, apreciativa i, en definitiva, oberta cap a l'ús d'altres llengües que no siguin la de la pròpia especialitat, tant si l'estudiant les parla com si no.

Objectius

Aquesta assignatura aspira a que els i les futures docents de francès es familiaritzin amb les estratègies docents bàsiques d'ensenyament del francès com a llengua estrangera a adolescents i adults en contextos institucionals, i adquireixin coneixements i habilitats bàsiques d'autoformació que els ajudin a continuar millorant com a docents de francès al llarg de tota la vida professional. Aquesta aspiració es concreta en els objectius següents:

- Familiaritzar-se amb els principis bàsics de política lingüística que inspiren el currículum català de llengües estrangeres.
- Familiaritzar-se amb els fonaments psicosociolingüístics de l'aprenentatge de llengües estrangeres en medi institucional identificats a partir de la recerca.
- Desenvolupar estratègies d'ensenyament de llengües estrangeres en consonància amb la recerca sobre aprenentatge de llengües i les característiques de l'alumnat i del context.
- Dissenyar i seleccionar materials, activitats i seqüències didàctiques adequades a aprenents concrets, segons els principis establerts al currículum català de llengües estrangeres per a l'educació secundària i EOI.
- Identificar i analitzar els trets característics de bones pràctiques docents en aules de llengua estrangera.
- Autoavaluar la pròpia pràctica docent, identificar fortaleses i debilitats i proposar-se un pla de millora concret i realista.
- Familiaritzar-se amb els gèneres textuais escolars orals i escrits, i les seves característiques.

Competències

- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre per sí mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
- Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
- Concretar el currículum que s'implantarà en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant als processos d'ensenyament-aprenentatge respectius.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
- Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com la orientació dels mateixos tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.

2. Comunicar-se de forma efectiva, tant verbal com no verbalment.
3. Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
4. Crear un clima que faciliti la interacció i valori les aportacions dels estudiants per fomentar l'aprenentatge de la llengua francesa a l'aula.
5. Demostrar que coneix contextos i situacions en què s'usa i aplica la llengua francesa en l'ensenyament secundari i a les escoles d'idiomes, subratllant el seu caràcter funcional.
6. Demostrar que coneix el valor formatiu i cultural de la llengua francesa i dels continguts d'aquesta disciplina que s'imparteixen en l'Educació Secundària Obligatòria, en el batxillerat i a les escoles d'Idiomes i integrar aquests continguts en el marc de la ciència i de la cultura.
7. Demostrar que coneix els currículums de les diferents assignatures de Formació Professional de la branca sanitària.
8. Demostrar que coneix els desenvolupaments teòric-pràctics de l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua francesa.
9. Demostrar que coneix i aplicar propostes docents innovadores en l'àmbit de la llengua francesa.
10. Demostrar que coneix la història i els desenvolupaments recents de la llengua francesa, i les seves perspectives, per transmetre una visió dinàmica de la mateixa.
11. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
12. Entendre l'avaluació com un instrument de regulació i d'estímul a l'esforç, i conèixer i desenvolupar estratègies i tècniques per a l'avaluació de l'aprenentatge de la Formació Professional a la branca sanitària.
13. Generar propostes innovadores i competitives a l'activitat professional i a la investigació.
14. Identificar problemes relatius a l'ensenyament i aprenentatge de la llengua francesa i plantejar possibles alternatives i solucions.
15. Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
16. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de la Llengua Francesa, com en els aspectes generals de la funció docent.
17. Seleccionar, utilitzar i elaborar materials per a l'ensenyament de les assignatures de Formació Professional de la branca sanitària.
18. Transformar els currículums de Formació Professional de la branca sanitària en seqüències d'activitats d'aprenentatge i programes de treball.
19. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació i integrar-les en el procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua francesa.

Continguts

Bloc 1: Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en didàctica de llengües estrangeres (6 ECTS)

1.1. Aprenentatge de llengües estrangeres

- Models teòrics i enfocaments de l'ensenyament i aprenentatge de llengües estrangeres a l'aula. Perspectiva històrica.

1.2. La interrelació dialèctica entre teoria i pràctica educativa

- Competència comunicativa i competència interactiva
- La conversa generadora d'aprenentatges a l'aula de llengua estrangera
- La competència interactiva escolar

1.3. Formació docent i desenvolupament professional basat en evidències

- Observació a l'aula

- El professor com a investigador a l'aula
- Introducció a la recerca-acció: plantejaments teòrics i disseny d'una investigació a l'aula
- Mètodes de recollida i tractament de dades

1.4. Exploració de les dades i comunicació dels resultats

- Anàlisi de dades
- Vincles entre la teoria i les dades
- L'informe de recerca

1.5. Accés a la professió docent

Bloc 2: Ensenyament i aprenentatge de la llengua i la literatura estrangera (9 ECTS)

2.1. Organització de l'ensenyament. Disseny curricular

• F

-
- Les àrees de llengües i l'educació lingüística integral i integradora a l'escola
 - La llengua estrangera a través del currículum.
 - El currículum de llengües estrangeres de l'ESO, del batxillerat i d'EOI
 - La transició entre etapes educatives
 - El sistema de proves externs
 - Recursos curriculars

2.2. Organització de l'ensenyament. Planificació de l'ensenyament

- Disseny, implementació i avaluació de seqüències didàctiques. Aprenentatge per tasques i projectes.
- Planificació a curt i llarg termini
- Treball per tasques i projectes
- Aprenentatge integrat de continguts i llengua (AICLE)
- Eines i tasques per a l'avaluació de les competències en llengües estrangeres
- La sessió de classe: La gestió del temps i l'espai
- La integració de la tecnologia en la planificació docent
- Les activitats d'aprenentatge. Tipologia de tasques i activitats comunicatives
- Selecció, anàlisi i adaptació de propostes i materials curriculars.
- Enfocaments innovadors en l'ensenyament de llengües estrangeres

2.3. Estratègies didàctiques i recursos docents

- La comunicació a l'aula de llengua estrangera: desenvolupament i avaluació de les competències receptives, productives i interactives.
- La integració de diverses habilitats en seqüències didàctiques equilibrades
- Tècniques per a estimular l'autonomia i la cooperació entre els aprenents en aules presencials i virtuals: El treball individual, en parelles i en grups petits. L'aprenentatge cooperatiu.
- La literatura en l'aprenentatge de llengües estrangeres
- Ús de jocs, cançons i tècniques dramàtiques a l'aula
- Les TIC i TAC a l'aula de llengua estrangera

Bloc 3. Complementos de Formació (12 ECTS)

1. **El Marc Comú Europeu de Referència (MECR)** per a les llengües: aprenentatge, ensenyament, avaluació. Política lingüística europea de promoció del plurilingüisme. Estratègies d'intercomprensió entre parlants de diferents llengües. Competència comunicativa. Les activitats de la llengua en el MECR: producció, recepció i interacció. Els nivells comuns de referència: descriptors de competències. Competència pragmàtica i intercultural. Escales d'avaluació i sistemes europeus de certificació basats en el MECR.

2. **Anàlisi del discurs d'aula.** La conversa en llengua estrangera. La seva estructura, els seus codis d'obertura, de prolongació, de derivació, de tancament, el principi de col·laboració. Les "lleis dialogals". La interacció a l'aula de llengua estrangera. Les seqüències IRF. La reparació a l'aula de llengua estrangera.

Transcripció i anàlisi de seqüències conversacionals a l'aula de francès.

3. Habilitats acadèmiques orals i escrites: Anàlisi i producció d'explicacions i presentacions orals eficaces en francès en àmbits acadèmics. Fluïdesa, pronunciació i comunicació efectiva en llengua estrangera. La discussió i debat en contextos acadèmics. Les estratègies de comunicació. Text i context. Característiques lingüístiques i discursives de gèneres textuais d'àmbit escolar i de divulgació científica: textos narratius, argumentatius, descriptius, explicatius, descriptius. Cohesió i Coherència. La producció de textos acadèmics de recerca i divulgació: la seva estructura i estil. La norma APA. El plagi.

4. Producció literària i audiovisual, i cultura popular per a aprenents adolescents i adults. Anàlisi de textos literaris, de documents impresos i audiovisuals procedents de la tradició literària universal, els mitjans de comunicació, tals com a cinema, ràdio i televisió, premsa, Internet, lletres de cançons, còmics, etc. rellevants per a aprenents adolescents. L'elecció del text literari: el cànon vs. les necessitats del lector. El text literari, l'obra audiovisual, etc. com a desencadenants d'activitats de comunicació oral i escrita.

Metodologia

La metodologia de les sessions presencials combinarà les activitats magistrals i expositives amb pràctiques d'aula, treball en parelles i grups, exposicions, debats, elaboració de projectes, etc. Es requerirà una participació activa de part de l'alumnat i l'ús sostingut de la llengua meta com a llengua vehicular habitual, i la llengua en la qual es realitzen les activitats d'avaluació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial dirigida (magistral expositiva, pràctiques d'aula, exemplificació i estudi de casos)	225	9	1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 19
Tipus: Supervisades			
Tutories especialitzades o presencials: col·lectives o individuals	225	9	1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 19
Tipus: Autònomes			
Activitats no presencials i autònomes	225	9	2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 19

Avaluació

Per a la superació del mòdul es necessari el compliment de les següents requeriments:

Per a aprovar el mòdul 'Francès i la seva Didàctica' cal haver aprovat totes i cadascuna de les tres assignatures que el componen. Per aprovar cadascuna d'aquestes assignatures cal obtenir la qualificació d' **APTE** en l'ús acurat, fluid i adequat de la llengua d'especialització, i aprovar cadascú dels blocs de continguts que componen el mòdul. Per aprovar el mòdul cal doncs acreditar:

1. Obtenir un APTE en francès, la qual cosa exigeix demostrar l'ús eficient, fluid, adequat i acurat (fonètica, gramàtica, lèxic, ortografia, organització textual, etc.) de la llengua d'especialització en qualsevol situació relacionada amb tasques acadèmiques i/o docents, demostrant un nivell de competència comunicativa general C2.1 o superior del Marc Europeu de Referència per a les Llengües del Consell d'Europa i Competència Interactiva Docent demostrant ser un bon model de llengua, i un gestor eficaç i eficient de la comunicació en llengua estrangera per aprendre llengua.

2. Assistència mínima a les sessions presencials del 80%.
3. Aprovar les tasques d'avaluació d'execució individual.
4. Superació de tots i cadascun dels blocs de continguts i assignatures que componen el mòdul. (V. Paràgraf anterior).

Càlcul de la qualificació final del mòdul

El professorat explicitarà en el seu programa les tasques i criteris d'avaluació del bloc de continguts del programa del qual és responsable. Per regla general, la qualificació final de cada assignatura és la mitjana ponderada obtinguda a partir de totes les tasques d'avaluació del mòdul.

Un cop assolits els requisits indicats anteriorment, la qualificació final del mòdul 'Francès i la seva Didàctica' és el resultat de calcular la mitjana ponderada de cadascuna de les tres assignatures o blocs que l'integren.

EXCEPCIONS: Les qualificacions obtingudes en tasques d'avaluació en grup faran mitjana amb les obtingudes en tasques individuals només si les tasques individuals estan aprovades. Si es dona una diferència important entre les qualificacions obtingudes en tasques d'avaluació individual i tasques d'avaluació en grup, la mitjana ponderada no s'aplicarà de forma automàtica.

Observacions

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delictes que serà sancionat amb la nota "zero". En cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat qui s'aplicarà la sanció a tots dos alumnes. Es considera "còpia" un treball que reproduceix totalment o en gran part el treball d'un altre company o companya. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor -sigui publicat en paper o en forma digital a Internet- com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts. Enllaç a documentació del web de la UAB sobre el plagi: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Les demandes de clarificació o reclamacions sobre les qualificacions rebudes a les diferents tasques d'avaluació es formularan per escrit a través del Moodle de l'assignatura en la bústia creada a l'efecte. L'estudiant farà servir el model d'imprès que es facilitarà oportunament.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Complements de formació	12 ECTS	0	0	2, 5, 6, 10
Ensenyament i aprenentatge	9 ECTS	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19
Innovació i recerca	6 ECTS	0	0	1, 2, 3, 4, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 19

Bibliografia

La llista és de lectures recomanades. Cada docent proporcionarà una llista de lectura obligatòria, alguns dels quals poden estar en aquesta llista, encara que també poden ser altres textos assignats.

Abdelgaber, S., & Médioni, M. A. (2010). Enseigner les langues vivantes avec le Cadre européen. Available at http://www.cahierspedagogiques.com/IMG/pdf/hsn_langues_demo-2.pdf

Abry D., Veldeman-Abry J., (2007). La Phonétique. Audition, prononciation, correction. Col. Techniques et pratiques de classe. Clé International

Béacco, J.-C, Lepage, S., Porquier, R. (2011). Niveau B1 pour le Français / un référentiel - Paris : Didier

Béacco, J.-C, Lepage, S., Porquier, R., Riba, P. (2008). Niveau A2 pour le Français / un référentiel - Paris : Didier

Beacco, J. C. (2007), L'approche par compétences dans l'enseignement des langues. Paris : Didier.

Callamand, M. (1981). Méthodologie de l'enseignement de la prononciation. Organisation de la matière phonique du français et correction phonétique, CLE international, didactique des langues étrangères, Paris,

Cambra, M., & Nussbaum, L. (1997). Gestion des langues en classe de LE. Le poids des représentations des enseignants. *Etudes de Linguistique Appliquée*, 108: 423-432 .

Campà, À. (2010) "La glace au citron" ou le jeu des statistiques in Baqué, L. et Estrada, M. (éds) *La langue et l'être communicant. Hommage à Julio MURILLO*. 63-72 Mons : Éditions du CIPA

Campà, À. (2008) PELEU, Portafolis europeu de llengües per a l'ensenyament universitari in Martínez, M. et Añaños, E. (coord) *Cap a l'espai Europeu d'Educació Superior. Experiències docents innovadores de la UAB en ciències socials i en ciències humanes*. Bellaterra :Universitat Autònoma de Barcelona.

Champagne-Murzac, Bourgades J.S (1998). Le point sur la phonétique. CLE international.

Conseil de l'Europe /Council of Europe (2001). Les langues vivantes : apprendre, enseigner, évaluer. Un cadre européen commun de référence. Strasbourg. Conseil de l'Europe. Paris : Didier

Cuq, J-P (2003). Dictionnaire de Didactique du Français Langue Étrangère et Seconde. Paris: CLE International

Departament d'Ensenyament (2009). DECRET 4/2009, de 13 de gener, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments d'idiomes de règim especial. Disponible a:
http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&mode=single&documentId=498005

Departament d'Ensenyament (2015a). Decret 187/2015 de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. CVE-DOGC-A-15176019-2015
(2017a) Concreció i desenvolupament del currículum de l'educació infantil i primària. Recuperat de:
<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6900/1431926.pdf>

Departament d'Ensenyament (2015b). Decret 119/2015 de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. CVE-DOGC-A-15237051-2015
(2017b) Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació educativa a l'ESO. Recuperat de:
http://educacio.gencat.cat/documents/IPCNormativa/DOIGC/CUR_ESO.pdf

Escobar Urmeneta, C., Gilibert, R. & Sarramona, J. (Coor.). (2015a). Competències bàsiques de l'àmbit lingüístic (llengües estrangeres). Educació secundària. Generalitat de Catalunya Departament d'Ensenyament.

Escobar Urmeneta, C., Gilibert, R. & Sarramona, J. (Coor.). (2015b). Competències bàsiques de l'Àmbit Lingüístic: Llengües estrangeres. Educació Primària. Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Recuperat de:
<http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques>

Intravaia, P. (2000). Formation des professeurs de langue en phonétique corrective. Le Systeme Verbotonal, Paris. Mons: Didier Érudition, Centre International de Phonétique Appliquée.

Lhote, E. (1995). Enseigner l'oral en interaction. Paris. Hachette. Col. F autoformation.

Nussbaum, L. (2001). El discurso en el aula de lengua extranjera. In Nussbaum, L. & Bernaus M.(Eds.) *Didáctica de las lenguas extranjeras en la educación secundaria obligatoria*. Madrid: Síntesis, pp. 137-172.

Renard, R. (2002). Apprentissage d'une langue étrangère/seconde.2. La phonétique verbotonale, Bruxelles: De Boeck Université.

Wioland, F. (1991). Prononcer les mots du français, Hachette F.L.E.

SITOGRAFIE

Phonétique : Université de Lausanne : <http://www.unil.ch/ling/page12580.html>

Flenet : <http://flenet.rediris.es/cours/cphon.html>

Université Léon : <http://www3.unileon.es/dp/dfm/flenet/phonactivites.html>

Phonétique free : <http://phonetique.free.fr>

Fabris : <http://accentsdefrance.free.fr>